

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Danou Černou v právní věci

žalobkyně: X
bytem X

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 6. 2023, č. j.: X

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalované ze dne 2. 6. 2023, č. j.: X (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž byly zamítnuty námitky proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 8. 2022, č. j.: X, podle kterého byla žalobkyni pro nesplnění podmínek v § 31 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), zamítnuta žádost o starobní důchod před dosažením důchodového věku, neboť nezískala potřebnou dobu pojištění.
2. Žalobkyně v podané žalobě uvedla, že napadené rozhodnutí je založeno na nesprávném úředním postupu a není vydáno v souladu s právními předpisy. V období mezi dny 1. 9. 1999 a 31. 10. 2004 se starala o těžce zdravotně postiženou dceru trpící oboustrannou percepční nedoslýchavostí a praktickou hluchotou vyžadující mimořádnou péči. Dceřino postižení je celoživotní bez vyhlídky na uzdravení, byl jí přiznán částečný invalidní důchod. Žalobkyně doložila všechny možné listiny a od Úřadu práce i Ministerstva práce a sociálních věcí se dozvěděla, že se doba péče do 18 let věku postiženého dítěte započítává automaticky do doby

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

pojištění potřebné pro získání důchodu. Splnila podmínky v § 5 odst. 2 písm. d) zákona o důchodovém pojištění, má nárok na uznání doby mezi dny 1. 9. 1999 a 31. 10. 2004 do osobního listu důchodového pojištění a na přiznání předčasného starobního důchodu ke dni X.

3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla, že pro účely vzniku nároku na starobní důchod před dosažením důchodového věku byly zhodnoceny všechny doby pojištění žalobkyně, které byly doloženy v centrální evidenci žalované. Žalobkyně dvakrát podala žádost o předčasný důchod, avšak v obou případech jí nemohlo být vyhověno kvůli nezískání potřebné doby pojištění. Zápočet doby péče o dceru nebyl předepsaným způsobem prokázán a doložen. Zatímco doba péče o dceru v období přede dnem 1. 1. 1996 byla již vyřešena započtením pro účely důchodového pojištění, jak žalobkyně žádala, o době mezi dny 1. 9. 1999 a 31. 10. 2004 nebylo ke dni vydání napadeného rozhodnutí pravomocně rozhodnuto, příslušné řízení bylo tehdy přerušeno za účelem vypracování nového posudku, zda byla dcera bezmocná, či nikoli. Neexistovalo-li pravomocné rozhodnutí vydané okresní správou sociálního zabezpečení, jímž by byla žalobkyně uznána za pečující osobu o těžce zdravotně postižené dítě a osobu převážně nebo úplně bezmocnou, nemohlo být období ode dne 1. 9. 1999 do dne 31. 10. 2004 zahrnuto do dob pojištění vykázaných na osobním listu důchodového pojištění. Žalovaná navrhla žalobu zamítnout jako nedůvodnou.
4. Z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným správním orgánem vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
5. Žalobkyně dne 11. 5. 2022 podala žádost o starobní důchod před dosažením důchodového věku s datem přiznání X. Žalovaná dne 18. 8. 2022 vydala prvoinstanční rozhodnutí, podle něhož se žalobkyni pro nesplnění podmínek v § 31 zákona o důchodovém pojištění žádost zamítá. Důchodový věk žalobkyně činí 63 let a 8 měsíců, když při jeho stanovení bylo přihlédnuto k výchově dítěte. Tohoto věku žalobkyně dosáhne v roce 2024, takže potřebná doba pojištění činí 35 let, popř. 30 let doby pojištění uvedené v § 11 a § 13 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Poněvadž ke dni X žalobkyně dosáhla jen 30 roků a 275 dnů doby pojištění, resp. 17 roků a 51 dnů doby pojištění, nesplnila podmínku potřebné doby pojištění.
6. Dne 12. 9. 2022 žalobkyně podala proti prvoinstančnímu rozhodnutí, doručenému dne 31. 8. 2022, námitky, v nichž nesouhlasila s nezapsáním doby ode dne 1. 9. 1999 do dne 31. 10. 2004, kdy její dceři byl přiznán invalidní důchod. Celodenně se osobně starala o dceru, která byla dítětem dlouhodobě těžce zdravotně postiženým vyžadujícím mimořádnou péči. Předmětnou dobu proto navrhla zapsat do doby pojištění nezbytné pro získání důchodu a přiznání vzniku předčasného důchodu ke dni X.
7. V napadeném rozhodnutí žalovaná potvrdila prvoinstanční rozhodnutí, když námitky žalobkyně byly shledány nedůvodnými. O době a rozsahu péče žalobkyně o dceru jako o dítě do věku do 18 let, je-li dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči, případně jako o osobu převážně nebo úplně bezmocnou, v období ode dne 1. 9. 1999 do dne 31. 10. 2004 bylo okresní správou sociálního zabezpečení opakovaně vydáno zamítavé rozhodnutí, a to ve dnech 3. 10. 2022 (zrušené nadřízeným správním orgánem dne 3. 1. 2023) a 14. 2. 2023. Na základě zjištěného skutkového stavu, kdy žalobkyně nemohla prokázat tvrzené doby péče v období ode dne 1. 9. 1999 do dne 31. 10. 2004 potřebnými písemnostmi, nebylo možno zhodnotit toto období jako dobu pojištění. Žalobkyně nesplnila podmínky potřebné doby pojištění podle § 31 ve spojení s § 29 odst. 1 písm. k) zákona o důchodovém pojištění ani podle § 29 odst. 3 písm. a) téhož zákona.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

8. Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumávání rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
9. Podle § 29 odst. 3 písm. a) zákona o důchodovém pojištění „*pojištěnec, který nesplňuje podmínky stanovené v odstavci 1 písm. g) až k), má nárok na starobní důchod též, jestliže dosáhl důchodového věku po roce 2014 a získal aspoň 30 let doby pojištění uvedené v § 11 a § 13 odst. 1.*“
10. Podle § 6 odst. 4 písm. a) bodů 11 a 12 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném v době vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon č. 582/ 1991 Sb.“), „*okresní správy sociálního zabezpečení rozhodují o době a rozsahu péče muže o dítě ve věku do 4 let, jde-li o dobu péče o toto dítě po 31. prosinci 1995 do 30. června 2007, a o době a rozsahu péče o dítě ve věku do 18 let, je-li dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči, a péče osoby pečující osobně o převážně nebo úplně bezmocnou osobu nebo částečně bezmocnou osobu starší 80 let, jde-li o doby péče o tyto děti a bezmocné osoby po 31. prosinci 1995 do 31. prosince 2006; o době a rozsahu péče osoby pečující osobně o osobu, která je podle zvláštního právního předpisu závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo stupni III (těžká závislost) anebo stupni IV (úplná závislost), jde-li o dobu péče o tuto osobu po 31. prosinci 2006, a o době a rozsahu péče osoby pečující osobně o osobu mladší 10 let, která je podle zvláštního právního předpisu závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I (lehká závislost).*“
11. Podle § 85 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. „*doby péče uvedené v § 6 odst. 4 písm. a) bodech 11 a 12 se prokazují rozhodnutím okresní správy sociálního zabezpečení o době a rozsahu této péče. Návrh na zahájení řízení podle předchozí věty se podává na předepsaném tiskopisu; tento návrh lze podat nejdříve po skončení uvedené péče nebo v době jejího trvání v souvislosti s podáním žádosti o přiznání důchodu. Návrh na zahájení řízení podle věty první může podat i pozůstalý, který uplatňuje nárok na vdovský, vdovecký nebo sirotčí důchod po občanu, který pečoval o osoby uvedené v § 6 odst. 4 písm. a) bodu 11 nebo 12. Okresní správa sociálního zabezpečení předkládá České správě sociálního zabezpečení stejnopis rozhodnutí uvedeného ve větě první, a to do 8 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.*“
12. Žalovaná nepochybila, když zamítla námitky žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí, které bylo vydáno v souladu se zákonem. Napadené rozhodnutí nevykazuje takové vady, k nimž by soud musel přihlédnout ex offio, jelikož je srozumitelné a přezkoumatelné, stejně tak i předcházející prvoinstanční rozhodnutí. Žalovaná se v napadeném rozhodnutí vypořádala s důvodem vedoucím k zamítnutí žádosti o starobní důchod před dosažením důchodového věku. Při přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí a jemu předcházejícího řízení nebyly zjištěny žádné skutečnosti, které by byly způsobilé k jeho zrušení a vrácení věci žalované k dalšímu řízení.
13. Soud na rozdíl od žalobkyně v této věci neshledal pochybení žalované při vydání napadeného rozhodnutí. Žalovaná vyložila a aplikovala výše citovaná ustanovení zcela správně a k zamítnutí žádosti žalobkyně přistoupila plně v souladu s nimi. Jak je totiž zřejmé z rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení Kolín ze dne 14. 2. 2023, č. j. 42004/007656/22/120/Beč, žalobkyni nebylo možno v době ode dne 1. 9. 1999 do 23. 10. 2001 považovat za osobu pečující o dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči ve věku do 18 let podle § 5 odst. 1 písm. r) zákona o důchodovém pojištění,

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

ve znění účinném do 31. 12. 2006. V době ode dne 24. 10. 2001 do dne 31. 10. 2004 nebylo možno žalobkyni považovat za osobu pečující osobně o osobu převážně nebo úplně bezmocnou nebo částečně bezmocnou osobu starší 80 let podle § 5 odst. 1 písm. s) zákona o důchodovém pojištění, ve znění účinném do 31. 12. 2006. Ze záznamu o jednání lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Kolín ze dne 31. 8. 1999 a z protokolu o jednání posudkové komise MPSV ze dne 18. 11. 1999 bylo zjištěno, že Zuzana Volejníková, narozená 24. 10. 1983, nebyla v době ode dne 1. 9. 1999 do 23. 10. 2001 uznána dítětem dlouhodobě těžce zdravotně postiženým vyžadujícím mimořádnou péči ve věku do 18 let. Co se týče doby ode dne 24. 10. 2001 do dne 31. 10. 2004, nebyla Zuzana Volejníková, narozená 24. 10. 1983, uznána osobou částečně, převážně nebo úplně bezmocnou a nebylo jí vypláceno zvýšení důchodu pro bezmocnost ve smyslu § 70 odst. 1 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění účinném do 31. 12. 2006. Částečný invalidní důchod jí byl přiznán až ode dne 1. 11. 2004. Okresní správa sociálního zabezpečení Kolín tedy žalované nepředložila kladné rozhodnutí o uznání žalobkyně za pečující osobu o těžce zdravotně postižené dítě ve věku 18 let a osobu převážně či úplně bezmocnou ve věku nad 18 let (v daném případě ode dne 24. 10. 2001). Období ode dne 1. 9. 1999 do dne 31. 10. 2004 proto žalovaná opodstatněně nezahrnula do dob pojištění vykázaných na osobním listu důchodového pojištění. Jestliže tedy ke dni vydání napadeného rozhodnutí absentovalo pravomocné rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení Kolín stran uznání péče o dceru žalobkyně, nemohla žalovaná vyhovět návrhu na předčasný starobní důchod kvůli nezískání potřebné doby pojištění. Soud podotýká, že k rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení, pracoviště pro Prahu a střední Čechy, ze dne 20. 7. 2023, č. j. 42000/009539/23/010/JK, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení Kolín ze dne 14. 2. 2023, č. j. 42004/007656/22/120/Beč, nelze v posuzované věci přihlížet. Toto rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení totiž bylo vydáno až po dni vydání napadeného rozhodnutí.

14. Soud také připomíná, že v řízení o přiznání starobního důchodu jsou základním důkazním prostředkem evidenční listy důchodového pojištění. To neznamená, že rozhodné skutečnosti nelze prokázat jinak; je možné užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2007, č. j. 3 Ads 89/2006–65). Pokud měla žalobkyně za to, že evidenční listy v její věci neobsahují přesné či úplné údaje, a proto byla doba pojištění stanovena nesprávně, bylo na ní, aby předložila příslušné důkazy osvědčující dobu pojištění, což ovšem neučinila. Žalobkyně, na níž spočívá důkazní břemeno ve smyslu § 52 správního řádu, nepředložila při podání žaloby ani v průběhu soudního řízení žádné důkazy, na jejichž základě by bylo možno dospět k závěru, že byly zjištěny nové rozhodné skutečnosti mající vliv na přiznání starobního důchodu, což by bylo důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí žalované.
15. S ohledem na shora uvedené dospěl soud k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
16. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobkyně ve věci úspěch neměla a žalované žádné prokazatelné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 1. října 2024

JUDr. Dana Černá v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje X.